

Opracowała w 2006 roku Prezes Klubu - Elżbieta Pyrkosz

Uczniowski Klub Sportowy "Hetman" został zarejestrowany 6 czerwca 1995 roku na podbudowie kółka szachowego działającego przy Publicznej Szkole Podstawowej nr 33 w Częstochowie. Uczniowie PSP 33 od kilku nie mieli sobie równych w rozgrywkach szkolnych w województwie częstochowskim. Zaczęli też odnosić sukcesy w turniejach ogólnopolskich. Na zajęcia kółka szachowego uczęszczało ok. 70 dzieci. Ponieważ w Częstochowie brakowało klubów zajmujących się szkoleniem szachowym juniorów powstał pomysł utworzenia UKS-u z sekcją wiodącą szachy. Prezesem klubu została opiekunka kółka szachowego mgr Elżbieta Pyrkosz, w skład Zarządu weszli: Anna Zyzik, Jolanta Toma, Anna Rakowska. Siedzibą klubu została Publiczna Szkoła Podstawowa nr 33 w Częstochowie.

Zawodnicy wyróżniający się od początku działalności klubu to: Katarzyna Toma, Edyta Kupczyk, Małgorzata Ujma, Piotr Budzowski, Maciej Głód, Tomasz Surlej, Marcin Gola, Monika Banasiak, Marta Banasiak, Karol Kisiela, Łukasz Nowak, Izabella Orlikowska.

Z roku na rok zawodnicy zaczęli osiągać coraz większe sukcesy w rozgrywkach szachowych na arenie ogólnopolskiej i międzynarodowej. Do klubu zaczęli dochodzić uczniowie innych szkół z Częstochowy i okolic: Adam Cieśla, Krzysztof Bulski, Krzysztof Palacz, Piotr Denderski, Michał Wejsig.

W 1996 roku awans do finałów Mistrzostw Polski Juniorów na 1997 rok wywalczyły Edyta Kupczyk i Katarzyna Toma, Kasia w finale zajęła 13 miejsce, Edyta 14.

W lutym 1997 roku drużyna UKS-u jako mistrz województwa częstochowskiego po raz pierwszy rozegrał baraże o awans do II Ligi Juniorów z GKS "Piast" Gliwice, niestety przegraliśmy. W celu ogrania się UKS rozpoczął grę w Lidze Wojewódzkiej Seniorów.

Pierwszy znaczący sukces drużynowy na arenie ogólnopolskiej juniorów to zdobycie w czerwcu 1997 roku II miejsca za gościnnie występującą drużyną z Mińska z Białorusi, w V Ogólnopolskim Turnieju Szachowym Dzieci o Puchar Wojewody Kaliskiego / Katarzyna Toma, Edyta Kupczyk, Adam Cieśla, Krzysztof Bulski, Michał Wejsig /. Indywidualnie w lipcu 1997 roku I miejsca w IV Ogólnopolskim Turnieju Szachowym w Kowalewie Pomorskim Krzysztof Bulski, Adam Cieśla, II miejsce Edyta Kupczyk, III miejsca Katarzyna Toma, Krzysztof Palacz. We wrześniu 1997 roku awans do Finału Mistrzostw Polski Juniorów na 1998 rok uzyskali:

E.Kupczyk, K. Toma, A.Cieśla, K.Bulski.

W styczniu 1998 roku Adam Cieśla został zdobył Puchar Dyrektora ZSE w Olsztynie na Mazurach, dobrze wypadli tam K. Toma, M.Cieśla, M.Głód.

W 1998 roku wielki sukces w Mistrzostwach Polski Juniorów w szachach klasycznych. Edyta Kupczyk zostaje wicemistrzynią Polski Juniorek do lat 14, Kasia Toma jest 7, Adam Cieśla 12. UKS zostaje klubowym zwycięzcą Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży i zajmuje II miejsce w klasyfikacji województw.

W czerwcu w VI Ogólnopolskim Turnieju Szachowym Dzieci o Puchar Wojewody Kaliskiego w 1998 roku zdobywamy tym razem bezapelacyjnie I miejsce / E. Kupczyk, K.Bulski, Izabella Orlikowska, Ewelina Rakowska, A. Cieśla /.

W lipcu 1998 w Weryni A.Cieśla, K.Toma, E.Kupczyk, K.Bulski zdobywają "Puchar województw" na obozie szachowym "Wakacje z szachami".

Jako mistrz województwa częstochowskiego debiutujemy w II Lidze Juniorów i zajmujemy bardzo dobre 5 miejsce / M. Głód, M.Gola, K.Bulski, A.Ciesla, K.Toma, E,Kupczyk /.

Po zajęciu III miejsca w Lidze Wojewódzkiej Seniorów awansujemy do II Ogólnopolskiej Ligi Seniorów, gramy w składzie z II Ligi Juniorów, spadamy z II Ogólnopolskiej Ligi Seniorów, otrzymując dyplom "Dla dzielnie walczącego , najmłodszego zespołu w Drużynowych Mistrzostwach Polski - II Lidze Seniorów".

W 1999 roku w związku z reorganizacją województw przechodzimy pod skrzydła Śląskiego Związku Szachowego i zaczynamy reprezentować województwo śląskie.

Szachiści "HETMANA" osiągają coraz więcej sukcesów indywidualnych i drużynowych. W kwietniu 1999 roku w Małej Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży w Kłodzku wśród 23 drużyn pierwsza drużyna zajmuje II, druga 4 miejsce. Zdobycamy jako PSP 33 II miejsce w Mistrzostwach Polski Szkół Podstawowych w Wasilkowie woj. pomorskie. Bierzymy udział w

Międzynarodowym Turnieju Szachowym w Rymarovie / Czechy/.

W lipcu 1999 roku zajmujemy II miejsce w rozgrywkach II Ligi Juniorów i awansujemy do I Ligi Juniorów - 12 najlepszych drużyn juniorów w Polsce / M.Głód, A.Ciesła, K.Palacz, P.Denderski, K.Bulski, K.Toma, E.Kupczyk /.

Katarzyna Toma i Edyta Kupczyk uzyskały nominacje do udziału w Mistrzostwach Europy Juniorek w Grecji i Mistrzostwach Świata Juniorek w Hiszpanii.
Zaczynamy coraz bardziej odczuwać brak środków finansowych na starty w turniejach mimo dotacji z Urzędu Miasta Częstochowy.

W Mistrzostwach Europy Kasia Toma zdobyła 12 miejsce, Edyta nie pojechała ze względu na brak środków, w Mistrzostwach Świata Kasia była 9, Edyta 45.

W styczniu 2000 roku zdobywamy I miejsca w Ogólnopolskim Turnieju Juniorów w Sieradzu w grupie juniorów młodszych do lat 10 / Nikodem Gosławski, Jakub Cieśla, Kordian Gosławski, Michał Dobosz / i w grupie juniorów starszych do lat 15 / K. Toma, K.Bulski, K.Palacz, Piotr Budzowski /.

Katarzyna Toma zostaje Mistrzynią Polski Juniorek do lat 16, Edyta Kupczyk zajmuje 5 miejsce, Adam Ciesła 9 miejsce.

W kwietniu 2000 roku zespół juniorów rozstawiony według teoretycznej siły gry z nr 19 zajmuje II miejsce w rozgrywkach Ligi Śląskiej Seniorów i tym samym powtórnie awansuje do II Ogólnopolskiej Ligi Seniorów / A.Cieśla, M.Głód, P.Denderski, K.Bulski, K.Palacz, K.Toma /.

W maju zdobywamy jako PSP 33 I miejsce w Mistrzostwach Polski Szkół Podstawowych w Łączynie. Wygrywamy drużynowo VIII Ogólnopolski Turniej Juniorów o Puchar Prezydenta Miasta Kalisza / Izabella Orlikowska, Paulina Pietruszewska, Krzysztof Bulski, Nikodem Gosławski /.

Po ciężkiej walce w lipcu utrzymujemy się w I Ogólnopolskiej Lidze Juniorów. Odchodzi od nas silna zawodniczka Edyta Kupczyk ze względu na ciężką sytuację finansową klubu.

Adam Cieśla zajmuje 9 miejsce w Międzynarodowym Turnieju Seniorów w Rymazovie / Czechy /.

We wrześniu rozstawiony z numerem 30 zespół juniorów UKS "HETMAN" Częstochowa zajmuje 10 miejsce w II Ogólnopolskiej Lidze Seniorów i utrzymuje się w tej lidze. / A.Cieśla, M.Głód, P.Denderski, K.Bulski, K.Palacz, K.Toma /.

Katarzyna Toma zajmuje 13 miejsce w Mistrzostwach Świata Juniorek do lat 16 w Hiszpanii.

Nadmiar sukcesów pociąga za sobą coraz większe problemy finansowe. W związku z tym odchodzi z klubu następny silny zawodnik Krzysztof Bulski.

Od stycznia 2001 roku siedzibą klubu zostaje Gimnazjum nr 9 w Częstochowie, w skład Zarządu w miejsce pani Anny Rakowskiej wchodzi pan Sławomir Pietruszewski.

W roku 2001 najważniejsze wydarzenie to zdobycie przez Kasię Toma I miejsca w Mistrzostwach Europy Juniorek do lat 20 w szachach szybkich i II miejsca w Mistrzostwach Europy Juniorek do lat 20 w szachach błyskawicznych w Jugosławii.

Po długich dyskusjach zrezygnowaliśmy ze startu w I Ogólnopolskiej Lidze Juniorów ze względu na potrzebne na to środki / ok. 10 tys. zł /, kosztem zwiększenia liczby drużyn w Lidze Okręgowej Juniorów i w Lidze Okręgowej Seniorów.

W latach 2001-2004 mieliśmy 5 drużyn w różnych grupach rozgrywkowych. Juniorzy awansowali do Ligi Śląskiej Seniorów. Do drużyny seniorów dołączyli Jacek Flis, Roman Tomaszewski i Jerzy Jończyk. Założeniem klubu jest opieranie się na częstochowskich zawodnikach, a nie wzorem większości polskich klubów opieranie się na transferach.

W tych latach w finałach Mistrzostw Polski Juniorów grali: Nikodem Gosławski / 3m. Mistrzostwa Polski Juniorów do lat 12 /, Paulina Pietruszewska, Adam Cieśla, Piotr Denderski, Bartosz Ziębiński, Patrycja Pacak, Maciej Klekowski .

Maciej Klekowski zdobył srebrny medal w Mistrzostwach Polski Juniorów do lat 12, Katarzyna Toma brązowy do lat 18, a Adam Cieśla do lat 20 .

Dochowaliśmy się wielu zawodników z centralnymi kategoriami szachowymi.

W roku 2004 Katarzyna Toma jako jedyna kobieta w historii Częstochowy zdobyła tytuł mistrzyni międzynarodowej i pierwszą normę arcymistrzyni. Kasia uzyskała w dyscyplinie szachy klasę mistrzowską. Inne ważne sukcesy Kasi to: III miejsce w Młodzieżowych Mistrzostwach Polski do lat 20 w 2001 roku, VI miejsce w Mistrzostwach Polski Kobiet w 2001 roku, I miejsce w Drużynowych Mistrzostwach Kobiet Krajów Nadbałtyckich w Szwecji w 2001 roku / wraz z ekipą Śląska, który reprezentował Polskę /,

I miejsce w Drużynowych Mistrzostwach Kobiet Krajów Nadbałtyckich w Norwegii w 2002 roku / wraz z ekipą Śląska, który reprezentował Polskę /, brązowy medal wśród kobiet na Akademickich Mistrzostwach Polski w maju 2005 roku, I miejsce drużynowo w Mistrzostwach Polski Szkół Średnich w 2003 roku, wiele medali w Mistrzostwach Polski Juniorek w szachach klasycznych, szybkich i błyskawicznych. W 2004 roku zagrała z powodzeniem w największym na świecie turnieju "Aeroflot" w Moskwie, gdzie zyskała na rankingu ELO 45 oczek. W roku 2005 brała udział w dużym międzynarodowym turnieju open w Norwegii, gdzie zdobyła 13 miejsce wśród mężczyzn i I miejsce wśród kobiet.

Tytuł mistrza międzynarodowego posiada Roman Tomaszewski, mistrzami FIDE są Jacek Flis i Tomasz Giżyński, tytułem mistrza legitymuje się Adam Cieśla, kandydata z normami mistrzowskimi Piotr Piesik i Maciej Klekowski, kandydata Piotr Denderski, I kategorie z normami kandydackimi Bartosz Ziębiński, Patrycja Pacak i Mateusz Paszewski, I kategorie: Joanna Mielczarek, Dawid Bednarski, Marcin Gola, Maciej Głód, Krzysztof Palacz, Nikodem Gośławski, Paulina Pietruszewska, Elżbieta Pyrkosz, II kategorię z normą na I kategorię Piotr Ptaszek, II kategorię Sławomir Pietruszewski, Sebastian Wawrzak, Matylda Wawrzak, Tomasz Surlej, Łukasz Paszewski, Karolina Dąbek, Agnieszka Zbrzezny, Michał Cieśla, Marcin Dampc.

Na przełomie roku 2003/2004 drużyna UKS "HETMAN" Częstochowa zajęła II miejsce w wielkim turnieju pucharowym z okazji 80-lecia Śląskiego Związku Szachowego / R.Tomaszewski, J.Flis, A.Cieśla, P.Denderski, M.Głód, J.Jończyk, K.Palacz, K.Toma / Zajęliśmy drużynowo 1 miejsce w Mistrzostwach Śląska Seniorów w Szachach Błyskawicznych i 8 miejsce w Mistrzostwach Polski Seniorów w Szachach Błyskawicznych w 2003 roku.

Rok 2005 jest w historii klubu rokiem jubileuszowym - obchodzimy 10-lecie działalności. W roku 2005 niemożliwe stało się możliwe. Po 23 latach absencji w najwyższej polskiej lidze szachowej Częstochowa może się poszczycić awansem do Ligi Państwowej Seniorów w Szachach- Ekstraligi Szachowej. Drużyna Uczniowskiego Klubu Sportowego "HETMAN" Częstochowa znalazła się wśród 10 najlepszych drużyn w Polsce.

Wszystko potoczyło się niespodziewanie szybko... We wrześniu 2004 roku w rozgrywkach II Ligi Szachowej Seniorów w Wysowej / woj. małopolskie / drużyna UKS "HETMAN" Częstochowa zajęła 4 miejsce i została pierwszą drużyną rezerwową do I Ogólnopolskiej Ligi Szachowej Seniorów. W roku 2005 uzyskaliśmy prawo gry w I Lidze. Rozgrywki I Ogólnopolskiej Ligi Szachowej Seniorów na rok 2005 odbyły się w dn. 3-11 września w Jarnołtówku koło Głucholaz. HETMAN startował w tych rozgrywkach z pozycji beniaminka- nie zdarzyło się, by debiutująca drużyna uzyskała awans do Ekstraligi. HETMAN przełamał tę tradycję. W rozgrywkach I Ligi startuje 10 drużyn, dwie pierwsze awansują do Ekstraligi, trzy ostatnie spadają do II Ligi. Już po pierwszym wygranym meczu 5-1, objęliśmy prowadzenie w turnieju. Może to zwycięstwo dodało zawodnikom skrzydeł. Bo od pierwszej rundy znajdowaliśmy się w czołówce. Po bardzo wyrównanej walce drużyna UKS "HETMAN" Częstochowa ostatecznie zajęła 2 miejsce w rozgrywkach i uzyskała zasłużony awans do Ekstraligi. I miejsce zajął klub "Rzemiosło" Racibórz uzyskując 32 pkt, II miejsce UKS "HETMAN" Częstochowa- 31 pkt.

Drużyna UKS "HETMAN" Częstochowa grała w składzie: Jacek Flis - mistrz Fide /2,5 pkt z 5/, Krzysztof Ejsmont - kandydat z normą mistrzowską / 4 pkt z 9/, Adam Cieśla- kandydat z

dwiema normami mistrzowskimi - / 6 pkt z 9 /, Piotr Denderski- kandydat / 4,5 pkt z 9 /, Roman Tomaszewski - mistrz międzynarodowy / 6,5 pkt z 9/, Krzysztof Palacz- pierwsza kategoria z normą kandydacką / 1pkt z 4 /, Katarzyna Toma- mistrzyni międzynarodowa z normą arcymistrzowską / 6,5 pkt z 9/.

Roman Tomaszewski zdobył złoty medal na piątej szachownicy, Adam Cieśla srebrny na trzeciej a Katarzyna Toma brązowy na szóstej.

Również w tym roku drużyna juniorów UKS "HETMAN" Częstochowa w składzie: Piotr Piesik, Mateusz Pacak, Maciej Klekowski, Nikodem Gosławski, Paulina Pietruszewska, Patrycja Pacak, Damian Graczyk i Konrad Graczyk , awansowała do II Ogólnopolskiej Ligi Juniorów i utrzymała się w tej lidze. Maciej Klekowski zdobył złoty medal na 3 szachownicy.

Odnotaliśmy także udane występy zawodników w turniejach w Koszalinie, Olkuszu, Polanicy, Gliwicach, Zabrze, Jastrzębiu, Świdnicy, Bielsku-Białej, Katowicach, Kołobrzegu a także poza granicami kraju w Czechach i Jugosławii.

Oprócz rozgrywek szachowych UKS "HETMAN" propaguje królewską grę poprzez organizację imprez sportowych skierowanych głównie do dzieci i młodzieży. Od kilku lat przy współpracy z Urzędem Miasta Częstochowy i ze Szkolnym Związkiem Sportowym przejęliśmy organizację kolejnych edycji cyklu turniejów szachowych "Grand Prix" - Indywidualnych Mistrzostw Częstochowy Szkół Podstawowych, Gimnazjalnych i Ponadgimnazjalnych pod patronatem Prezydenta Miasta Częstochowy- dr Tadeusza Wrony. Od 5 lat w grudniu organizujemy Szachowy Ogólnopolski Festiwal Mikołajkowy dla dzieci i młodzieży w Gimnazjum nr 9 w Częstochowie. W 2005 roku w Olsztynie zorganizowaliśmy turniej z okazji 10-lecia klubu. Braлиśmy udział w festynach w dzielnicy Trzech Wieszców, w obchodach Dnia Olimpijczyka.